

10 PLA ESPECÍFIC DE PROTECCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

10.1 CONTEXTUALITZACIÓ

10.2 MARC NORMATIU

10.3 PROGRAMES i ACTUACIONS

10.4 QUADRE D'INDICADORS

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA
Pla de Seguretat Local

guàrdia urbana
Tarragona ciutat segura

10.1 CONTEXTUALITZACIÓ

“La humanitat no pot alliberar-se de la violència més que per mitjà de la no violència”

(Mahatma Gandhi)

“L’abolició del dret matern va ser la gran derrota del sexe femení” ¹

(Lewis Henry Morgan, La societat primitiva. 1987)

L'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar, l'any 1993, la Declaració sobre l'Eliminació de la Violència contra la Dona, en la qual es va definir la violència contra la dona com *“tot acte de violència basat en el gènere que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual o psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la prohibició arbitrària de la llibertat, ja sigui que ocorri en la via pública o en la via privada.”*

Amb aquesta Declaració es va reconèixer que era necessari *“una clara declaració dels drets que s’han d’aplicar per assegurar l’eliminació de tota violència contra la dona en totes les seves formes, i un compromís dels Estats i de la comunitat internacional en general per eliminar la violència contra la dona”*.

La violència contra la dona dins l'àmbit domèstic representa un greu problema social, les conseqüències negatives del qual afecten no només a les víctimes sinó també als familiars i a la societat en el seu conjunt.

Segons informe del Ministeri d'Assumptes Socials (2000), a l'estat espanyol hi ha 640.000 dones (un 4,2% de la població femenina major de 18 anys) que són maltractades habitualment i un 12,4% addicional (1.865.000 dones) que, encara que són víctimes de la violència domèstica, no es consideren com a tals. En quant a la mortalitat, a l'estat espanyol es registren més víctimes mortals a mans de la parella o ex parella (entre 50 i 60 anuals), que les produïdes fins i tot pel terrorisme (Garrido, 2001).

Una vegada produït un primer episodi de maltractament, i a pesar de les mostres de penediment de l'agressor, la probabilitat de nous episodis i per motius cada vegada més insignificants, és molt major. Trencades les inhibicions relacionades amb el respecte a l'altre persona, la utilització de la violència com a estratègia de control de la conducta es fa cada vegada més freqüent. El patiment de la dona, lluny de constituir-se en un revulsiu de la violència i en suscitar una empatia afectiva o, al menys, un nivell de compassió, es constitueix en un estímul provocador de l'agressió (Echeburúa i Corral, 1998).

Els estereotips socials envers el rol de la dona i de les relacions de parella constitueixen un factor determinant en el manteniment d'aquest tipus de violència (Lorente, 2001).

El maltractament domèstic, a diferència d'altres conductes violentes, presenta unes característiques específiques:

- És una conducta que normalment no es denuncia, i si es denuncia, la víctima molt freqüentment “perdona” al suposat agressor abans que el sistema penal sigui capaç d'intervenir.
- És una conducta continuada en el temps: el moment de la denúncia normalment coincideix amb algun moment crític pel sistema familiar, com per exemple la extensió de la violència als fills.
- Al tractar-se d'una conducta agressiva, hi ha el risc de l'aprenentatge, de ser apresada de forma vicària pels fills, la qual cosa implica, al menys parcialment, una transmissió cultural dels patrons de conducta (Echeburúa i Corral, 1998; Sarasua i Zubizarreta, 2000).

Un dels aspectes més complexos en l'àmbit de la violència domèstica es refereix a la permanència de la víctima en convivència prolongada amb l'agressor. Aquest fet no suposa una elecció fruit exclusivament de la lliure elecció de la dona, sinó que existeixen multitud de condicionants socioeconòmics, emocionals i psicopatològics que influeixen en la continuïtat en la relació de maltractament. Considerar amb caràcter genèric aquesta realitat, sense tenir en compte el context ideogràfic de cada víctima, pot conduir a conclusions arbitràries o errònies.

La problemàtica de la violència de gènere ha de tenir en compte el concepte de **Victimització secundària**, el qual s'ha d'entendre com “el conjunt de costos personals que té per a la víctima d'un fet delictiu la seva intervenció en el procés penal en que aquest és objecte d'enjudiciament” (Tamarit, 2006).

En el cas del maltractament de parella, la victimització secundària es refereix a les distintes formes mitjançant les quals una persona, que està essent maltractada en el context familiar, torna a ser victimitzada quan recorre a institucions o professionals en busca d'ajuda (Corsi, 1994).

A nivell social, també existeixen una sèrie de mites i estereotips que tenen la seva relació amb la victimització secundària de les dones maltractades i que és necessari desacreditar per evitar aquesta victimització. Aquestes distorsions representen una realitat esbiaixada i poc objectiva del fet del maltractament de gènere.

En quant a les Institucions que reben amb major freqüència les víctimes de maltractaments domèstics són les comissaries de policia, els tribunals, els hospitals i els gabinets psicològics o els consultors privats (Almarcha, 2000).

En ocasions, els professionals i les institucions, influïts pels mites i estereotips culturals en relació a la violència familiar, poden donar respostes inadequades als que demanen ajut. Així, en els casos de denúncia, la dinàmica judicial pot tenir molta influència en les conseqüències emocionals que presenten les víctimes. En concret, la demora dels judicis, l'exposició pública dels fets ocorreguts, la culpabilització de la víctima.

En altres ocasions s'han de suportar burles, desqualificacions o fins i tot comentaris que responsabilitzen a les víctimes del maltractament sofert, per part d'alguns professionals. Igualment es donen casos en que es minimitza el problema o s'intenta dissuadir a la víctima de la denúncia, sense tenir en compte les raons que la porten a prendre aquesta decisió.

En definitiva, les intervencions errònies de diferents professionals i institucions ajuden a agreujar el dolor moral en la víctima, a més de posar, amb freqüència, en perill la seva integritat física i psicològica.

Una manera de prevenir la victimització exercida per aquestes institucions o professionals, és la formació en aquest àmbit. En concret, resulta imprescindible disposar de continguts específics sobre el maltractament domèstic, proporcionant els elements conceptuals i metodològics dins de cada disciplina que permeti als diferents professionals que treballen en aquest àmbit abordar més adequadament els casos de victimització.

Igualment, les mesures de prevenció han d'incloure accions adreçades a la població general, als professionals que treballen amb dones maltractades, així com a les pròpies víctimes i victimaris (Almarcha, 2000; Corsi, 1994).

Per altra banda, la violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones. Per això el dret no pot tractar aquest problema social des d'una perspectiva falsament neutral, sinó que els instruments legals han de reconèixer aquesta realitat per a eliminar la desigualtat social que genera. Per a aconseguir la igualtat material i no provocar una doble discriminació, s'ha de partir de les desigualtats socials existents. Es tracta, en definitiva, d'enfocar el fenomen de la violència masclista com un problema vinculat al reconeixement social i jurídic de les dones.

La violència masclista es concreta en una diversitat d'abusos que pateixen les dones. A partir d'aquí es distingeixen diferents formes de violència: física, psicològica, sexual i econòmica; que tenen lloc en àmbits concrets, en el marc d'unes relacions afectives i sexuals, en els àmbits de la parella, familiar, laboral i socio-comunitari.

- **Violència física.**

La violència física es aquella que pot ser percebuda objectivament pels altres, que més habitualment deixa petjades externes. Es refereix a empentes, mossegades, cops de peu, cops de puny, provocats amb les mans o altre objecte o arma. És la més visible i per tant facilita la presa de consciència de la víctima, però també ha suposat

que sigui la més coneguda social i jurídicament, en relació fonamentalment amb la violència psicològica.

- **Violència psicològica.**

La violència psíquica apareix inevitablement sempre que hi ha altre tipus de violència. Suposa amenaces, insults, humiliacions, menyspreu vers la pròpia dona, desvalorització del seu treball, les seves opinions, la qual cosa implica una manipulació que fins i tot la indiferència o el silenci provoquen en ella mateixa sentiments de culpa i indefensió, incrementant el control i la dominació de l'agressor vers la víctima, que és l'objectiu últim de la violència de gènere.

- **Violència sexual.**

S'exerceix mitjançant pressions físiques o psíquiques que pretenen imposar una relació sexual no desitjada, mitjançant coaccions, intimidació o indefensió. Malgrat que es pot incloure dintre del terme violència física, es distingeix d'aquesta en que l'objecte és la llibertat sexual de la dona, no tant la seva integritat física.

- **Violència econòmica.**

En aquest tipus de violència, l'agressor fa el possible per controlar l'accés de la víctima al diner, tant per impedir-la treballar de manera remunerada, com per obligar-la a donar-li els ingressos, fent ell l'ús exclusiu dels mateixos, arribant fins i tot a deixar l'agressor el seu treball i gastar el sou de la víctima de manera irresponsable, obligant a aquesta a sol·licitar ajuda econòmica a familiars o serveis socials.

L'Institut Català de les Dones

L'Institut Català de les Dones és l'organisme del Govern que dissenya, impulsa, coordina i avalua les polítiques de dones i per a les dones que desenvolupa l'administració de la Generalitat. Depèn del Departament d'Acció Social i Ciutadania. Aquest Departament, a més a més de les polítiques socials, agrupa les anomenades polítiques de ciutadania de caràcter transversal: polítiques de dones, d'infància i adolescència, de joventut, polítiques familiars i de drets de la ciutadania, i d'immigració. L'objectiu fonamental es afegir accions innovadores i preventives dins de les polítiques socials. En aquest sentit, una de les prioritats fonamentals és la incorporació transversal de la perspectiva de gènere en totes les polítiques socials, per evitar qualsevol forma de discriminació.

Així doncs, el Departament d'Acció Social i Ciutadania fomenta polítiques socials d'acció positiva per a adaptar el concepte de ciutadania als nous temps i a les necessitats de la nova realitat, complexa, del nostre país. Catalunya està integrada per dones i homes, i cal treballar per aconseguir els equilibris necessaris per avançar vers una societat més justa i compartida.

El Programa de Seguretat contra la Violència Masclista, del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

Té l'objectiu de dur a terme actuacions estratègiques de seguretat que garanteixin una millor intervenció en matèria d'atenció, protecció i, per tant, de seguretat. És una línia estratègica en el marc de les polítiques públiques de seguretat, entenent que la violència vers les dones, la masclista, esdevé una vulneració greu dels drets humans bàsics, i per tant, dels drets de la ciutadania. Les dones tenen el dret a viure lliures de violències masclistes tant en l'espai públic com en el privat, tenen dret a ser ateses, a sentir-se segures i en tot cas a estar protegides pel sistema públic, com a ciutadanes.

La lluita contra la violència masclista es porta a terme des del Govern de Catalunya de forma transversal; hi treballen també els departaments d'Acció Social i Ciutadania –en especial l'Institut Català de les Dones-, de Salut, d'Administració de la justícia de Catalunya i d'Educació.

L'Enquesta de Violència Masclista a Catalunya

El Departament d'Interior i Relacions Institucionals, dins del Programa de seguretat contra la violència masclista va presentar, al desembre de 2010, els resultats de la primera Enquesta de Violència Masclista a Catalunya (EVMC) realitzada amb l'objectiu de tenir una primera radiografia que indiqui què està passant a Catalunya respecte a la violència contra les dones i de conèixer la dimensió real del problema. És la primera vegada que es realitza una enquesta específica sobre violència masclista a Catalunya, amb 14.122 dones i 1.501 homes entrevistats, per tal de visualitzar el fenomen, conèixer-ne l'evolució en els pròxims anys i fer polítiques públiques més efectives.

Una de les dades més rellevants que presenta l'EVMC és que una de cada 4 dones residents a Catalunya ha estat objecte d'alguna agressió masclista greu al llarg de la seva vida. Només al llarg de l'any 2009, la victimització per aquests mateixos fets va afectar l'1,4% de les dones residents a Catalunya d'entre 18 i 70 anys, el que suposa que més de 36.000 dones van patir agressions masclistes d'especial gravetat l'any passat.

Més d'un 80% de les dones que han patit fets que consideren delictius, la majoria a mans d'un home del seu entorn, no ho denuncien.

Pel que fa a l'àmbit on es produeix aquesta violència, prop de 70.000 dones residents a Catalunya es consideren maltractades el darrer any en referència a la parella o exparella i dins de l'àmbit laboral, un 4% de les dones que han treballat per compte d'altre s'han vist obligades, algun cop al llarg de la seva vida, a deixar la feina a causa d'un assetjament sexual i un 5,2% han estat objecte d'acomiadaments sexistes. En l'espai públic, un 12,2% han patit algun tipus d'agressió sexista al carrer l'any passat, de les quals el 3,2% assenyalen que els fets li van produir un impacte psicològic intens.

L'enquesta també fa palès l'augment del retret social cap a la violència masclista, tot i que les dones són més pessimistes que els homes pel que fa als progressos assolits.

El paper de la policia de Catalunya

La policia de Catalunya (Mossos d'Esquadra i Policia local) és l'encarregada de vetllar pel compliment de la llei i del servei públic de seguretat. La policia esdevé un agent fonamental ja que és garant dels drets i de les llibertats de la ciutadania, tal com estableix l'article 104 de la Constitució espanyola: *“Les forces i els cossos de seguretat sota la dependència del Govern tindran per missió protegir el lliure exercici dels drets i de les llibertats i garantir la seguretat ciutadana”*.

La Policia de la Generalitat–Mossos d'Esquadra (PGME), com a cos de policia de Catalunya, du a terme un model de substitució dels cossos estatals (Cos Nacional de Policia i Guàrdia Civil) amb competències plenes en l'àmbit de la seguretat integral.

En l'àmbit municipal les policies locals també tenen competències de protecció, seguretat o atenció en situacions de violència masclista. Els principis d'intervenció de les policies que treballen en l'àmbit municipal es defineixen en els convenis de col·laboració, coordinació i cooperació en matèria de seguretat pública que les corporacions locals subscriuen amb el departament d'Interior.

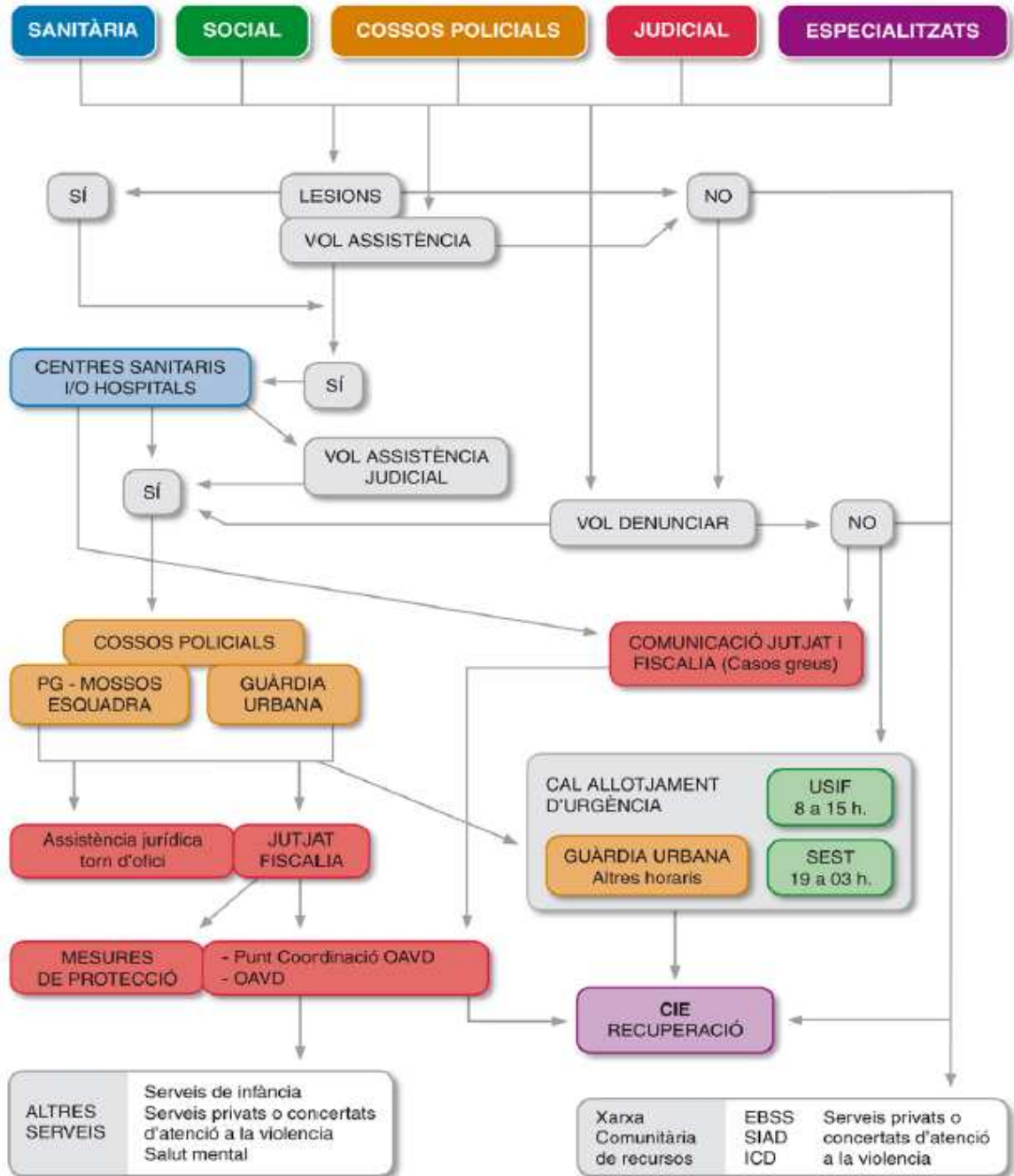
El Conveni de Coordinació i Col·laboració en matèria de seguretat pública, signat en data 17 d'octubre de 2008, entre el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i l'Ajuntament de Tarragona, integra la diversitat de funcions dels cossos policials de la Generalitat de Catalunya - Mossos d'Esquadra i de la corporació local, Guàrdia Urbana, establint bases, delimitant serveis i fixant aspectes operatius per l'efectivitat de la cooperació i coordinació.

Al llarg del territori els municipis han desenvolupat protocols d'intervenció en situacions de violència masclista coordinats amb els diferents àmbits d'actuació: cossos de seguretat, serveis socials, salut, justícia, agents socials, ensenyament, etc. Els protocols i circuits d'atenció han de ser instruments de treball revisables perquè les actuacions dels agents implicats siguin àgils, eficaces i, en definitiva, donin respostes de qualitat, evitant situacions de major victimització i, en conseqüència, protegint els drets de les dones que pateixen violència masclista. Així, des de la Conselleria de Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament de Tarragona, l'any 2008, s'ha elaborat **el Protocol d'actuació i circuit d'intervenció en situacions de violència masclista** per part d'entitats dels diferents àmbits -sanitari, social, policial i judicial- de la ciutat, així com l'Institut Català de les Dones i el Departament de Justícia i d'Acció i Ciutadania de la Generalitat, el qual ha estat revisat recentment per tal d'adequar-lo a les necessitats actuals.

Circuit d'intervenció general

La intervenció en situacions d'urgència mobilitza tots els estaments que actuen des dels diferents àmbits. L'actuació des de cadascun d'aquests àmbits dependrà de si hi ha lesions, si vol denunciar i dels factors de risc per la dona i fills i filles. En el cas de dones immigrades quan sigui necessari es comptarà amb serveis de traducció.

SANITARIS: Hospitals i Urgències, CAP (Centre d'Atenció Primària)

SOCIALS: USIF (Unitat de Suport Individual i Familiar), SEST (Servei d'Emergències Socials de Tarragona), EBBS (Equips Bàsics Serveis Socials)

COSSOS POLICIALS: PGME (Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra), GU (Guàrdia Urbana)

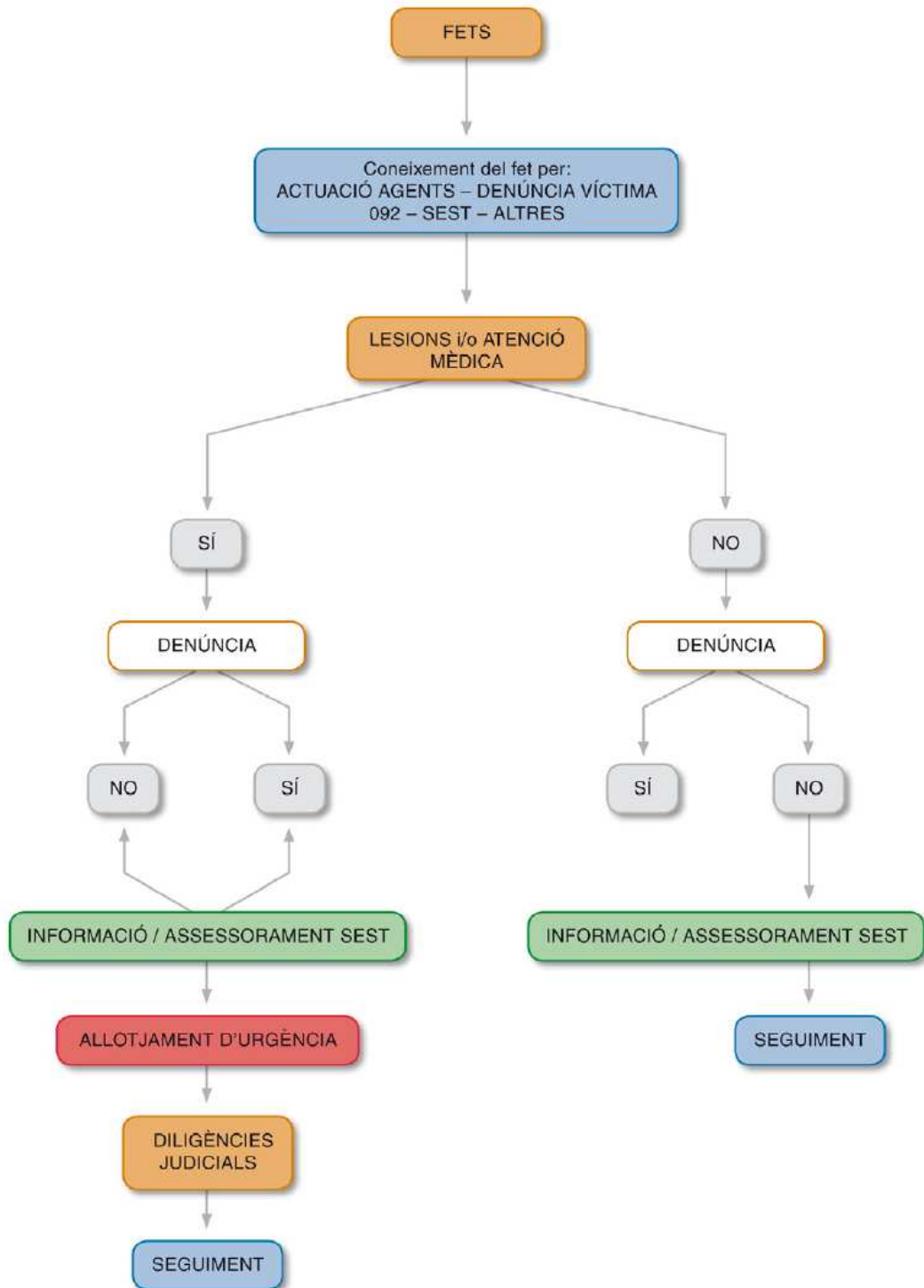
JUDICIAL: Jutjat, Fiscalia, OAVD (Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte), Col·legi d'Advocats i Medicina Forense

SERVEIS ESPECIALITZATS: SIAD (Servei d'Informació i Assessorament a les Dones), ICD (Institut Català de les Dones), Associacions Dones,

CIE (Centre d'Intervenció Especialitzada)

CIRCUIT DE LA GUÀRDIA URBANA

SEST: Servei d'emergències socials de Tarragona

CIRCUIT DE LA POLICIA DE LA GENERALITAT – MOSSOS D'ESQUADRA (PGME)

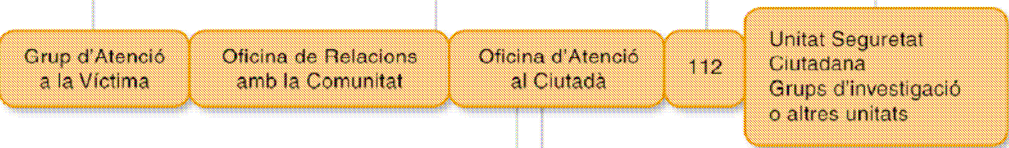
PREVENCIÓ

- Difusió de campanyes informatives i de presentacions dirigides a col·lectius de dones i joves susceptibles de rebre informació en aquest àmbit.
- Participació i organització de formació per a professionals que intervernen en el tractament transversal de les víctimes de violència masclista.
- Anàlisi del públic diana en el context de les polítiques d'informació. Apropament de la policia i sessions informatives sobre aquest àmbit.
- Contribució per tal d'augmentar la percepció de seguretat i pertinença als espais públics.

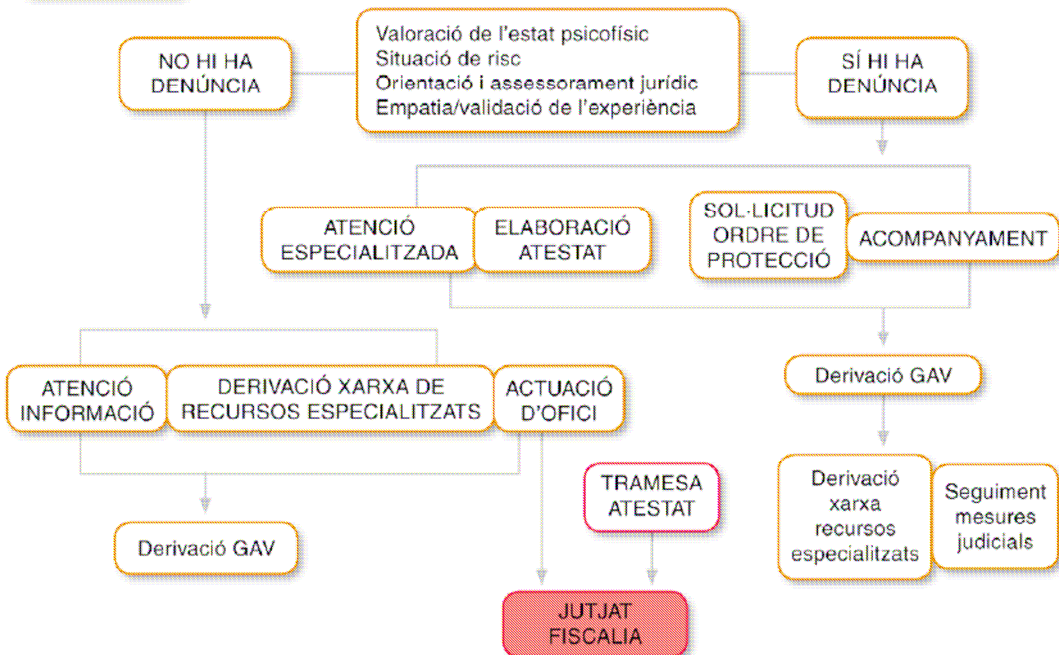
DETECCIÓ I IDENTIFICACIÓ DE POSSIBLES SITUACIONS DE VIOLÈNCIA A TRAVÉS DE DIFERENTS MITJANS D'ACCÉS: PRESENCIAL - TELEFÒNIC

DETECCIÓ

Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra (PGME)

ATENCIÓ

GAV: Grup d'Atenció a la Víctima
OAV: Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte

10.2 MARC NORMATIU

La violència masclista exercida amb les dones es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent a la societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix sobre les dones pel mateix fet de ser dones, per ser considerades, pels seus agressors, privades dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió.

La Constitució incorpora en el seu article 15 el dret de tots a la vida i a la integritat física i moral, sense que en cap cas puguin ser sotmesos a tortures ni a penes o tractes inhumans o degradants. Aquests drets vinculen a tots els poders públics, que no poden ser aliens a la violència de gènere, que constitueix un dels atacs més flagrants a drets fonamentals com la llibertat, la igualtat, la vida, la seguretat i la no discriminació proclamades a la Constitució.

L'Organització de Nacions Unides en la IV Conferència Mundial de 1995, reconeix que la violència contra les dones és un obstacle per assolir els objectius d'igualtat, desenvolupament i pau, i viola i ataca el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals, definint-la com a una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre dones i homes.

En els últims anys la normativa internacional, europea, estatal, nacional, autonòmica i local ha desenvolupat un ampli conjunt de drets i mesures per a eradicar la violència contra les dones, incidint en distints àmbits civils, penals, socials o educatius. D'altra banda, els plans específics contra la violència masclista apareixen a finals dels anys noranta, primer en l'àmbit estatal i després en l'àmbit autonòmic i el local. També han aparegut altres instruments normatius, com els protocols i els acords interinstitucionals. Així, el 1998 es va aprovar el primer Pla de l'Estat d'acció contra la violència domèstica (1998-2000), el qual articulava mesures en sis grans àrees, i posteriorment el II Pla integral contra la violència domèstica (2001-2004), l'aportació principal del qual és l'establiment de mesures penals i processals que van donar lloc a canvis en la legislació penal.

La Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, pretén atendre a les recomanacions dels organismes internacionals en el sentit de proporcionar una resposta global a la violència que s'exerceix sobre les dones. L'àmbit d'aquesta Llei abasta tant els aspectes preventius, educatius, socials, assistències i de atenció posterior a les víctimes, com la normativa civil que incideix en l'àmbit familiar o de convivència on principalment es produeixen les agressions, així com el principi de subsidiarietat en les Administracions Públiques. Igualment s'aborda amb decisió la resposta punitiva que deuen rebre totes les manifestacions de violència masclista.

A Catalunya, la Llei 11/1989, del 10 de juliol, modificada per la Llei 11/2005, del 7 de juliol, crea l'Institut Català de les Dones, per mitjà del qual s'han desenvolupat diversos plans per a la igualtat d'oportunitats per a les dones i de prevenció de la violència masclista, i el Pla integral de prevenció de la violència de gènere i d'atenció a les dones

que la pateixen (2002-2004), el primer d'aquestes característiques en l'àmbit territorial de Catalunya. En aquest sentit, cal fer esment de l'experiència que va significar el primer protocol interdepartamental d'atenció a la dona maltractada en l'àmbit de la llar (1998), que, amb mancances de definició conceptual i d'eficàcia, va ésser un intent d'establir unes pautes per a facilitar la intervenció en l'àmbit de la violència contra les dones, la qual cosa ha permès un treball posterior que no ha hagut de partir de zero.

El sisè eix del Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya (2005-2007), que desenvolupa el Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones, efectua un reconeixement dels drets de les dones com a ciutadanes, remarca el sistema patriarcal que sosté i legitima les violències i estableix mesures coordinades entre diferents departaments i administracions.

A nivell local, alguns municipis de Catalunya han elaborat plans o programes específics contra la violència masclista. D'altra banda, ajuntaments i consells comarcals han signat acords amb entitats i institucions per tal d'assolir circuits eficients d'actuació contra la violència masclista.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, aprovat per Llei Orgànica 6/2006 de 19 de juliol, dóna un tractament molt sensible a les dones i aborda d'una manera específica els drets de les dones davant la violència masclista. A l'article 19 indica que totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de la seva personalitat i capacitat personal i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i tot tipus de discriminació. Així mateix a l'article 41, respecte de la perspectiva de gènere diu que les polítiques públiques han de garantir que es faci front de manera integral a totes les formes de violència contra les dones i als actes de caràcter sexista i discriminatori.

En la realitat catalana, existeix avui una major consciència que en èpoques anteriors sobre aquest tipus de violència, gràcies, en bona mida, a l'esforç realitzat per les organitzacions de dones en la seva lluita contra totes les formes de violència de gènere.

En aquest context, el Parlament de Catalunya, va aprovar la *Llei 5/2008, de 24 d'abril, dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista*, que té per objecte l'eradicació de tot tipus de violència masclista i la remoció de les estructures socials i dels estereotips culturals que la perpetuen, amb la finalitat que es reconegui i es garanteixi plenament el dret inalienable de totes les dones a desenvolupar la pròpia vida sense cap de les formes i dels àmbits en què aquesta violència es pot manifestar. Aquesta llei estableix mesures integrals respecte a la prevenció i la detecció de la violència masclista i de sensibilització respecte a aquesta violència, amb la finalitat d'eradicar-la de la societat, i també reconeix els drets de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

Les aportacions fetes per les dones que han patit violència i pels grups de dones que han treballat i treballen contra les violències i les pràctiques feministes en defensa dels drets de les dones han estat considerades d'una gran importància en l'elaboració d'aquesta llei, perquè la reclamació del dret de les dones a viure sense violència masclista és el resultat dels esforços de milers de dones que han denunciat les diverses manifestacions

d'aquesta violència i han fet possible, així, incorporar finalment aquest dret a la nostra estructura jurídica.

La llei reconeix, alhora, la importància històrica i el caràcter innovador i exemplar de les actuacions polítiques dels ens locals en l'abordatge del fenomen, des de la responsabilitat pública. Utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior.

Per la ciutadania, pels col·lectius de dones i específicament per aquelles que sofreixen aquest tipus de agressions, la llei vol donar una resposta ferma i contundent i mostrar fermesa amb la fi d'eradicar aquest tipus de violència.

En aquest sentit, es planteja el present pla denominat Pla específic de protecció davant la violència masclista, amb l'objectiu de garantir l'abordatge integral de la lluita contra la violència a les dones, a través del reconeixement de l'experiència, de la consolidació dels instruments operatius que permetin perfeccionar, enriquir i corregir, en el seu cas, l'actual model d'atenció, així com de la creació d'aquells serveis específics que es converteixin en imprescindibles per fer front a la diversitat de situacions que les noves demandes i realitats puguin plantejar, tot això per fer impensable la violència contra les dones, facilitant l'atenció física i jurídica de les víctimes, així com contribuir a la depuració de responsabilitats dels autors davant la autoritat judicial, mitjançant mesures d'informació, protecció policial, protecció en el procés judicial i protecció social.

10.3 PROGRAMES i ACTUACIONS

El Pla específic de protecció davant la violència masclista, que dins l'àmbit de la Seguretat de les Persones està contingut en el Pla de Seguretat Local Tarragona Ciutat Segura, constitueix com a objectiu estratègic contribuir a l'eradicació de la violència masclista i garantir la protecció de la dona davant d'aquelles agressions injustes constitutives de violència de gènere, en concordança amb la normativa vigent i amb el protocol d'actuació i circuit d'intervenció elaborat per la conselleria de polítiques d'igualtat per aquest tipus de violència.

Sobre la base d'aquest objectiu general i d'acord amb els paràmetres exposats en el Pla de Seguretat Local, el Pla Específic contra la violència masclista es desenvoluparà a través de programes per atendre els següents àmbits:

- **Prevenció** de les conductes i situacions de risc
- **Detecció** de possibles casos i situacions de maltractament
- **Assistència** a les víctimes, articulant la resposta davant les situacions donades d'acord amb els protocols establerts a l'àmbit policial, judicial i social.
- **Protecció**, a les víctimes de violència masclista, en compliment de les ordres dictades per l'Autoritat Judicial
- **Recuperació i Reparació**, per tal de contribuir al restabliment dels danys produïts.
- **Victimització Secundària**. Establir mecanismes d'intervenció que evitin la victimització secundària durant les fases d'intervenció policial, judicial i social.

02-001 Prevenció de la violència masclista

Objectiu:

Prevenir i sensibilitzar socialment sobre les causes i les conseqüències de la violència masclista, mitjançant actuacions informatives i estratègies de sensibilització en aquest àmbit

Accions:

- Millorar les estratègies informatives per tal de facilitar a totes les dones de la nostra ciutat les eines necessàries per a conèixer que és la violència masclista i els drets que lis corresponen
- Incrementar el coneixement que la ciutadania té de la xarxa de recursos al servei de les dones que estan en situació de violència
- Donar a conèixer els deures de la ciutadania, del personal al servei de les administracions públiques i agents socials, d'intervenir davant del coneixement de situacions de violència en els àmbits familiar, laboral, docent, veïnal i social en general

- Fer campanyes de sensibilització per tal de modificar els mites, els models, els prejudicis i les conductes amb relació a les dones i a la violència masclista
- Treballar la prevenció de la violència des de la corresponsabilitat amb el teixit associatiu de la ciutat
- Consolidar i definir nous instruments d'abordatge integral de la lluita contra la violència de gènere: circuits territorials d'actuació, protocols i acords interinstitucionals

02-002 Detecció de la violència masclista

Objectiu:

Desenvolupar accions per tal de detectar i identificar situacions de risc o existència de violència masclista, establint a la vegada línies de suport destinades a l'organització i l'execució de les activitats de prevenció

Accions:

- Treballar amb les escoles, els centres d'atenció primària i els sindicats protocols específics de detecció de la violència masclista, per a que puguin convertir-se en agents actius per a la derivació als recursos d'atenció específica
- Establir mesures específiques per atendre correctament la diversitat i les necessitats concretes de les dones, tenint en compte als col·lectius de dones que per les seves circumstàncies sofreixen diverses manifestacions d'aquesta violència: dones joves, dones grans, dones immigrades, dones en situació de prostitució forçada, dones transsexuals, dones amb discapacitat, dones amb VIH, i dones internes als centres penitenciaris, dones amb malalties mentals greus
- Aprofundir en la recerca i el coneixement de les causes i les conseqüències de la violència masclista amb una perspectiva multidisciplinària, per poder innovar els protocols de prevenció i d'atenció dels serveis municipals
- Millorar les condicions dels professionals que treballen amb les dones que sofreixen violència masclista
- Promoure i donar suport als programes i projectes envers a la violència masclista en els barris de la ciutat garantint la descentralització de la prevenció i l'atenció, però mantenint la centralitat dels criteris d'actuació
- Treballar per millorar el circuit d'intervenció en situacions de violència masclista a Tarragona

02-003 Assistència a les víctimes de la violència masclista

Objectiu:

Millorar la assistència a les dones que sofreixin o han sofert violència masclista

Accions:

- Recordar a tots els professionals, especialment als professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, que han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista (d'acord amb els protocols específics i amb coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, sens perjudici del deure de comunicació dels fets als cossos i forces de seguretat o al Ministeri Fiscal)
- Recollir en els contractes que l'Ajuntament subscrigui amb persones o entitats privades que prestin serveis en l'àmbit de la salut, social i d'educació la obligatorietat d'intervenir, davant situacions de violència masclista, sens perjudici del deure de comunicació dels fets als serveis policials o al Ministeri Fiscal
- Garantir pels cossos de policia atenció específica en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència masclista
- Garantir el dret a una atenció i una assistència sanitària especialitzades, d'acord amb els protocols establerts
- Reforçar la coordinació amb la Generalitat de Catalunya, en temes de violència masclista (art. 77 de la Llei 5/2008): polítiques públiques en matèria de violència masclista, recursos, cessió de dades, etc.
- Incrementar la coordinació i cooperació entre els àmbits social, sanitari, policial i judicial

02-004 Protecció a les víctimes de la violència masclista

Objectiu:

Fer efectiu el dret de les dones que es troben en situació de violència masclista a rebre de forma immediata de les administracions públiques una protecció integral, real i efectiva

Accions:

- Assegurar les garanties de protecció ja per mitjans tecnològics com per serveis policials

- Facilitar la localització i la comunicació permanent
- Proporcionar una atenció immediata a distància
- Facilitar la protecció immediata i adequada davant situacions d'emergència
- Vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials, per part dels serveis policials
- Continuar treballant per desenvolupar un model d'atenció basat en la celeritat, la proximitat i l'equilibri de les intervencions des del respecte a les decisions de cada dona

02-005 Protecció dels drets d'atenció i reparació

Objectiu:

Contribuir al restabliment dels danys produïts a les dones víctimes de violència masclista

Accions:

- Identificar les situacions de violència masclista, mitjançant els mitjans de prova qualificats legalment per aquest tipus de violència, als efectes de l'accés als drets de reparació establerts
- Facilitar la concessió d'ajudes per l'accés a un habitatge a les dones que pateixin qualsevol forma de violència masclista i que estiguin en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a un habitatge sigui necessari per recuperar-se
- Facilitar el dret a l'accés prioritari als habitatges de promoció pública a les dones víctimes de violència masclista
- Facilitar el dret a l'accés preferent de les dones més grans de seixanta-cinc anys i les dones amb discapacitat que pateixen violència masclista i que es troben en situació de precarietat econòmica a les residències públiques
- Facilitar el dret d'accés preferent a l'obtenció d'ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar a les dones amb discapacitat que pateixen violència masclista
- Facilitar el dret a l'ocupació i a la formació ocupacional a les dones que es troben en qualsevol situació de violència masclista

- Facilitar el dret a l'atenció i a l'assistència jurídica a les dones que pateixen qualsevol tipus de violència masclista
- Tenir en compte els supòsits a la personació de l'administració en els procediments penals per violència masclista en els casos de mort o de lesions greus de dones
- Facilitar els drets a prestacions econòmiques: renda mínima d'inserció, ajuts econòmics i altres prestacions, per afavorir l'autonomia de les dones víctimes de violència masclista

02-006 Victimització secundària

Objectiu:

Establir mecanismes d'intervenció que evitin la victimització secundària durant les fases d'intervenció policial, judicial i social, desenvolupant models d'intervenció integral per mitjà d'una xarxa de serveis de qualitat en tots els àmbits, que sigui capaç de donar respostes adequades, àgils, properes i coordinades a les necessitats i els processos de les dones que pateixen o han patit situacions de violència masclista, i també a llurs filles i fills quan siguin testimonis i víctimes

Accions:

- Facilitar que els models d'intervenció incloguin com a elements essencials la informació, l'atenció primària i l'atenció especialitzada
- Facilitar el funcionament de la xarxa, la qual ha d'estar integrada pels serveis següents:
  - Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada
  - Serveis d'informació i atenció a les dones
  - Serveis d'atenció i acolliment d'urgències
  - Serveis d'acolliment substitutori de la llar
  - Serveis d'intervenció especialitzada
  - Serveis tècnics punt de trobada
  - Serveis d'atenció a la víctima del delictes
  - Serveis d'atenció policial
  - Altres serveis
- Fer minvar l'impacte personal i comunitari de la violència masclista
- Millorar els serveis d'atenció i d'assessorament jurídic a les dones que es troben en situació de violència masclista

- Facilitar l'adequada formació bàsica als cossos policials en matèria de violència masclista i de formació i capacitació específiques i permanents en matèria de prevenció, assistència i protecció de les dones que pateixen violències
- Definir indicadors conjunts, criteris objectius i metodologies d'avaluació per portar a terme un correcte seguiment dels processos d'intervenció respecte de les dones que sofreixen o han sofert violència masclista i de les seves famílies

10.4 QUADRE D'INDICADORS

AMBIT DE LA SEGURETAT PERSONAL		
PLA ESPECIFIC DE PROTECCIO DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCCLISTA		
Programa	02-001	
Objectiu	Prevenió de la violència masculista	
Accions	02-001-00	Prevenir i sensibilitzar socialment sobre les causes i les conseqüències de la violència masculista, mitjançant actuacions informatives i estratègies de sensibilització en aquest àmbit
	02-001-01	Millorar les estratègies informatives per tal de facilitar a totes les dones de la nostra ciutat les eines necessàries per a conèixer que es la violència masculista i els drets que els corresponen
	02-001-02	Incrementar el coneixement que la ciutadania té de la xarxa de recursos al servei de les dones que estan en situació de violència
	02-001-03	Donar a conèixer els deures de la ciutadania, del personal al servei de les administracions públiques i agents socials, d'intervenir davant del coneixement de situacions de violència en els àmbits familiar, laboral, docent, veïnal i social en general
	02-001-04	Fer campanyes de sensibilització per tal de modificar els mites, els models, els prejudicis i les conductes amb relació a les dones i a la violència masculista
	02-001-05	Treballar la prevenció de la violència des de la responsabilitat amb el teixit associatiu de la ciutat
Indicadors	02-001-06	Consolidar i definir nous instruments d'abordatge integral de la lluita contra la violència de gènere: circuits territorials d'actuació, protocols i acord interinstitucionals
	Programa	Indicador
	02-001-01	Nombre d'estudis i actuacions realitzades per millorar les estratègies informatives
	02-001-02	Nombre d'actuacions informatives i divulgatives de la xarxa de recursos
	02-001-03	Nombre d'actuacions i campanyes d'informació realitzades
	02-001-04	Nombre de campanyes de sensibilització realitzades
02-001-05	Nombre de reunions, xerrades i altres actuacions amb les diferents associacions de la ciutat	
02-001-06	Nombre d'actuacions per consolidar i definir nous instruments de lluita contra la violència masculista	
Responsable	Unitats internes participants	
Serveis Socials	Unitats especialitzades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra	
Polítiques d'Igualtat	Unitats especialitzades de la Guàrdia Urbana de Tarragona; Serveis Socials	
	Operadors externs participants	
	Departament de Benestar Social de la Generalitat; Mitjans de comunicació municipal; Relacions Ciutadanes;	

AMBIT DE LA SEGURETAT PERSONAL	
PLA ESPECIFIC DE PROTECCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	
Programa	02-002
Objectiu	02-002-00
Accions	02-002-01
	02-002-02
	02-002-03
	02-002-04
	02-002-05
	02-002-06
Indicadors	
Programa	Indicador
02-002-01	Nombre de treballs amb les escoles, als centres d'atenció primària i sindicats, relacionats amb protocols específics
02-002-02	Nombre de mesures específiques adoptades per atendre la diversitat i necessitats concretes de les dones
02-002-03	Nombre de treballs i actuacions de recerca i investigació de les causes i conseqüències de la violència masclista
02-002-04	Nombre d'actuacions realitzades per tal de millorar les condicions dels professionals
02-002-05	Nombre d'actuacions de suport als programes i projectes sobre violència masclista en els diferents barris
02-002-06	Nombre de treballs i actuacions realitzats per tal de millorar el circuit d'intervenció
Responsable	Unitats internes participants
Serveis Socials	Unitats especialitzades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra
Polítiques d'igualtat	Unitats especialitzades de la Guàrdia Urbana de Tarragona; Serveis Socials
	Operadors externs participants
	Departament de Benestar Social de la Generalitat; Relacions Ciutadanes; Mitjans de comunicació municipals; Escoles; Centres d'atenció primària

AMBIT DE LA SEGURETAT PERSONAL	
PLA ESPECIFIC DE PROTECCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCCLISTA	
Programa	02-003 Assistència a les víctimes de la violència masculista
Objectiu	Millorar la assistència a les dones que sofreixin o han sofert violència masculista
Accions	<p>02-003-01 Recordar a tots els professionals, especialment als professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, que han de intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masculista (d'acord amb els protocols específics i amb coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, sens perjudici del deure de comunicació dels fets als cossos i forces de seguretat o al Ministeri Fiscal)</p> <p>02-003-02 Recollir en els contractes que l'Ajuntament subscrigui amb persones o entitats privades que prestin serveis en l'àmbit de la salut, social i d'educació la obligatorietat de intervenir, davant situacions de violència masculista, sense perjudici del deure de comunicació dels fets als serveis policials o al Ministeri Fiscal</p> <p>02-003-03 Garantir pels cossos de policia atenció específica en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència masculista</p> <p>02-003-04 Garantir el dret a una atenció i una assistència sanitària especialitzades, d'acord amb els protocols establerts</p> <p>02-003-05 Reforçar la coordinació amb la Generalitat de Catalunya, en temes de violència masculista (art. 77 de la Llei 5/2008): polítiques públiques en matèria de violència masculista, recursos, cessió de dades, etc.</p> <p>02-003-06 Incrementar la coordinació i cooperació entre els àmbits social, sanitari, policial i judicial</p>
Indicadors	
Programa	Indicador
02-003-01	Nombre d'actuacions realitzades per tal de recordar als professionals l'obligatorietat d'intervenció
02-003-02	Nombre de contractes subscrits per l'Ajuntament en els que consti l'obligatorietat d'intervenció
02-003-03	Nombre d'intervencions portades a terme pels cossos de policia en garantia d'una atenció específica
02-003-04	Nombre d'actuacions portades a terme en matèria sanitària en garantia d'una atenció i assistència especialitzada
02-003-05	Nombre d'actuacions portades a terme per tal de reforçar la coordinació amb la Generalitat de Catalunya
02-003-06	Nombre d'actuacions realitzades per incrementar la coordinació en els àmbits social, sanitari, policial i judicial
Responsable	Unitats internes participants
Serveis Socials	Unitats especialitzades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra
Polítiques d'igualtat	Unitats especialitzades de la Guàrdia Urbana de Tarragona; Serveis Socials
	Operadors externs participants
	Departament de Benestar Social de la Generalitat; Escoles; Servei de contractació

AMBIT DE LA SEGURETAT PERSONAL	
PLA ESPECIFIC DE PROTECCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	
Programa	02-004 Protecció a les víctimes de la violència masclista
Objectiu	02-004-00 Fer efectiu el dret de les dones que es troben en situació de violència masclista a rebre de forma immediata de les administracions públiques una protecció integral, real i efectiva
Accions	02-004-01 Assegurar les garanties de protecció ja per mitjans tecnològics com per serveis policials
	02-004-02 Facilitar la localització i la comunicació permanent
	02-004-03 Proporcionar una atenció immediata a distància
	02-004-04 Facilitar la protecció immediata i adequada davant situacions d'emergència
	02-004-05 Vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials, per part dels serveis policials
	02-004-06 Continuar treballant per desenvolupar un model d'atenció basat en la celeritat, la proximitat i el equilibri de les intervencions des del respecte a les decisions de cada dona
Indicadors	
Programa	Indicador
02-004-01	Nombre d'actuacions de protecció, ja sigui per mitjans tecnològics o per serveis policials
02-004-02	Nombre d'actuacions en les que s'hagi facilitat la localització i la comunicació permanent
02-004-03	Nombre d'actuacions en les que s'hagi proporcionat un a atenció immediata a distància
02-004-04	Nombre d'intervencions de protecció immediata davant situacions d'emergència
02-004-05	Nombre d'actuacions de vigilància i control en compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials
02-004-06	Nombre de treballs i estudis per tal de desenvolupar el model d'atenció
Responsable	Unitats internes participants
Serveis Socials	Unitats especialitzades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra
Polítiques d'Igualtat	Unitats especialitzades de la Guàrdia Urbana de Tarragona; Serveis Socials
	Operadors externs participants
	Departament de Benestar Social de la Generalitat

AMBIT DE LA SEGURETAT PERSONAL	
PLA ESPECÍFIC DE PROTECCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCCLISTA	
Programa	02-005 Protecció dels drets d'atenció i reparació
Objectiu	Contribuir al restabliment dels danys produïts a les dones víctimes de violència masculista
Accions	<p>Identificar les situacions de violència masculista, mitjançant els mitjans de prova qualificats legalment per aquest tipus de violència, als efectes de l'accés als drets de reparació establerts</p> <p>Facilitar la concessió d'ajudes per l'accés a un habitatge a les dones que pateixin qualsevol forma de violència masculista i que estiguin en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a un habitatge sigui necessari per recuperar-se</p> <p>Facilitar el dret a l'accés prioritari als habitatges de promoció pública a les dones víctimes de violència masculista</p> <p>Facilitar el dret a l'accés preferent de les dones majors de seixanta-cinc anys i les dones amb discapacitat que pateixen violència masculista i que es troben en situació de precarietat econòmica a les residències públiques</p> <p>Facilitar el dret d'accés preferent a l'obtenció d'ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar a les dones amb discapacitat que pateixen violència masculista</p> <p>Facilitar el dret a l'ocupació i a la formació ocupacional a les dones que es troben en qualsevol situació de violència masculista</p> <p>Facilitar el dret a l'atenció i a l'assistència jurídica a les dones que pateixen qualsevol tipus de violència masculista</p> <p>02-005-07 Tenir en compte els supòsits referents a la personació de l'administració en els procediments penals per violència masculista en els casos de mort o de lesions greus de dones</p> <p>02-005-08 Facilitar els drets a prestacions econòmiques: renta mínima d'inserció, ajuts econòmics i altres prestacions, per afavorir l'autonomia de les dones víctimes de violència masculista</p>
Indicadors	
Programa	Indicador
02-005-01	Nombre de situacions de violència masculista identificades als efectes d'accés als drets de reparació establerts
02-005-02	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar la concessió d'ajudes per l'accés a un habitatge a les víctimes
02-005-03	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar el dret a l'accés prioritari als habitatges de promoció pública
02-005-04	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar el dret a l'accés preferent a les residències públiques
02-005-06	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar el dret a l'ocupació i la formació ocupacional
02-005-07	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar el dret a l'atenció i a l'assistència jurídica gratuïta
02-005-08	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar la personació de l'administració en els procediments penals
02-005-09	Nombre d'actuacions realitzades per facilitar els drets a prestacions econòmiques
Responsable	Unitats internes participants
Serveis Socials	Unitats especialitzades de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra
Pòlit. d'Igualtat	Unitats especialitzades de la Guàrdia Urbana de Tarragona; Serveis Socials
	Operadors externs participants
	Departament de Benestar Social de la Generalitat

AMBIT DE LA SEGRETAT PERSONAL	
PLA ESPECIFIC DE PROTECCIO DAVANT LA VIOLENCIA MASCLISTA	
Programa	Victimització secundària
02-006	Victimització secundària
02-006-00	Establir mecanismes d'intervenció que evitin la victimització secundària durant les fases d'intervenció policial, judicial i social, desenvolupant models d'intervenció integral per mitja d'una xarxa de serveis de qualitat en tots els àmbits, que sigui capaç de donar respostes adequades, àgils, properes i coordinades a les necessitats i els processos de les dones que pateixen o han patit situacions de violència masculista, i també a llurs filles i fills quan siguin testimonis i víctimes
02-006-01	Facilitar que els models d'intervenció incloguin com a elements essencials la informació, l'atenció primària i l'atenció especialitzada
02-006-02	Facilitar el funcionament de la xarxa dels serveis assistencials
02-006-03	Fer minvar l'impacte personal i comunitari de la violència masculista
02-006-04	Millorar els serveis d'atenció i d'assessorament jurídic a les dones que es troben en situació de violència masculista
02-006-05	Facilitar l'adequada formació bàsica als cossos policials en matèria de violència masculista i de formació i capacitat específiques i permanents en matèria de prevenció, assistència i protecció de les dones que pateixen violències
02-006-06	Definir indicadors conjunts, criteris objectius i metodologies d'avaluació per portar a terme un correcte seguiment dels processos d'intervenció respecte de les dones que sofreixen o han sofert violència masculista i de els seves famílies
Indicadors	
Programa	Indicador
02-006-01	Nombre d'actuacions per facilitar que els models d'intervenció incloguin els elements essencials citats
02-006-02	Nombre d'actuacions per facilitar i millorar el funcionament de la xarxa dels serveis assistencials
02-006-03	Nombre d'actuacions per fer minvar l'impacte personal i comunitari de la violència masculista
02-006-04	Nombre d'actuacions per millorar els serveis d'atenció i d'assessorament jurídic a les víctimes
02-006-05	Nombre d'actuacions per facilitar i millorar l'adequada formació bàsica als cossos policials
02-006-06	Nombre d'actuacions realitzades per definir indicadors conjunts, criteris objectius i metodologies d'avaluació
Responsable	Unitats internes participants
Serveis Socials	Operadors externs participants
Polítiques	Departament de Benestar Social de la Generalitat;
d'Igualtat	Departament de formació